

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Den Haag
17 januari 2009

Ons kenmerk
MLB/M/93005

Onderwerp
Onderzoeksrapport *Ups en downs*

Hierbij bieden wij u een studie aan over de economische en culturele effecten van het delen van bestanden met muziek, film en games (*filesharing*). In de beleidsbrieven over convergentie en over auteursrechten (Kamerstukken II 2007/08, 26643, nr. 126 en Kamerstukken II 2007/08, 29838, nr. 6H) heeft het Kabinet aangegeven meer inzicht te wensen in de veranderingen in consumentengedrag die het gevolg zijn van internet, digitalisering en de convergentie van netwerken. Daarnaast is het kabinet geïnteresseerd in de effecten die dit heeft op de sectoren muziek, film en gaming, mede in het kader van het beleid dat de betere economische benutting van cultuur en creativiteit beoogt, vanwege de komst van nieuwe businessmodellen en creatieve producten.

De onderzoekers zijn erin geslaagd de technologische en maatschappelijke ontwikkelingen in de sectoren muziek, film en gaming in een brede economische, culturele en maatschappelijke context te plaatsen. Wij spreken ons niet uit over de kwantitatieve bevindingen van de onderzoekers over de welvaartseffecten, omdat die, zoals onderzoekers aangeven, noodzakelijkerwijs zijn gestoeld op vele aannames en zij onzekerheden bevatten. Dit laat onverlet dat het onderzoek bijdraagt aan een evenwichtig publiek debat over *filesharing*, ook in internationaal verband.

Een paar conclusies uit het onderzoeksrapport:

- het downloaden en delen van bestanden is voor veel burgers een vertrouwd verschijnsel geworden;
- de technologie die dit mogelijk maakt biedt mogelijkheden tot innovatie;
- met name de muziekbranche ziet de inkomsten uit de cd-verkoop sterk teruglopen en is druk doende daarop een antwoord te formuleren;
- het koopgedrag van consumenten is de afgelopen jaren verschoven van muziek-cd's naar live concerten, *merchandise* (afgeleide producten) en games. De verkoop van dvd's en het bioscoopbezoek vertonen vooralsnog geen ernstige teruggang. De dvd-verkoop is zelfs een groeimarkt;
- er is bij consumenten grote vraag naar diverse, toegankelijke en betaalbare content. Die potentiële doelgroep wordt nog onvoldoende bediend met het huidige aanbod in de onderzochte markten.

De muziek- en de filmindustrie staan voor de grote uitdaging hun aanbod zo in de markt te zetten dat het voldoet aan de veranderde consumentenvraag. Uit het onderzoek blijkt dat nieuwe businessmodellen in opkomst zijn.

Wij hopen dat dit onderzoek de betrokken partijen stimuleert om met elkaar in overleg te blijven en door te gaan met het ontwikkelen van nieuwe producten en diensten die aansluiten bij de veranderde behoefte van consumenten. Die nieuwe diensten kunnen profiteren van het feit dat consumenten vertrouwd zijn geraakt met internettechnologieën om muziek, films en games te gebruiken.

Wij hebben met onze steun aan bijvoorbeeld Fabchannel, Filmotech, Tribler, Creative Commons, IIP Create en Digitale Pioniers impulsen gegeven aan initiatieven die voorop willen lopen en willen innoveren. Wij hopen dat deze een inspiratie zijn voor nieuwe diensten die de komende jaren ontwikkeld zullen worden in de markt: diensten die bijdragen aan een cultureel divers aanbod en aan economische groei. Uiteraard blijven wij de ontwikkelingen in de creatieve bedrijfstakken volgen, gezien de transitiefase waarin zij verkeren.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
dr. R.H.A. Plasterk

De minister van Justitie,
dr. E.M.H. Hirsch Ballin

De staatssecretaris van Economische Zaken,
drs. F. Heemskerk